

בעזהשי"ת

קובץ הלכה

המדריך להוראה

אוסף תשובות, מאמרי הלכה, פסקי דינים שעלו
על שולחן מלכים, בענינים העומדים על הפרק -
פרי עטם ועמלם של רבני 'מכון המדריך להוראה'

תלמידי מורינו הגאון הגדול
רבי יוסף ישראל אייזענבערגער שליט"א
דיינא רבא דק"ק שיכון סקווירא - בעל שבטי ישראל

חוברת 1

יצא לאור ע"י
מכון המדריך להוראה
המרכז לרבנים ומורי הוראה

שיכון סקווירא יע"א
תשרי תשפ"ב לפ"ק

להשיג הקובץ ולהערות:

4 Monroe La. Unit 301 New Square N.Y. 10977

Tel: 800-611-2905 • Fax: 845-335-4601

EMAIL: MHL3339@KOSHERMAIL.NET

Copyright © 2021

כל הזכויות שמורות למכון המדריך
להוראה, אין להעתיק או לפרסם
מאמרים המובאים בקובץ, בלי קבלת
רשות בכתב ממערכת

הבהרה

- 'תגובות והערות' וכן מכתבים למערכת מתקבלים מכל צורב ולומד תורה בחפץ לב להגדיל תורה ולהאדירה.
- בקובץ מופיעים תשובות ובירורי הלכה מרבני וחברי 'מכון המדריך להוראה' - תלמידי הרב שליט"א.
- המאמרים נכתבו על דעת הכותבים בלבד, המערכת לא מצגת לעצמה שום צד בכל נושא.
- קובץ הבאה - חלק שביעי יופיע אי"ה לקראת ימי הרחמים והרצון תשפ"ג לפ"ק. תאריך אחרון לקבלת מאמרים: ט"ו תמוז תשפ"ב לפ"ק.

עיצוב כריכה ושערנים:

845.217.2325

עימוד ע"י:

845.510.2203

פרטי הרשמה בפעולות המכון

מספר ראשי: 1-800-611-2905

- שיעורי הוראה -

שיעורים כלליים בהוראה מתקיימים מידי חודש לרבנים ומורי צדק, בו ידונו נושאים אקטואליים, הנוגעים לכל רב ומורה, נמסרים שאלות שעלו על שולחן מורינו הרב שליט"א, מקבלים מידע כללי של ידיעות נחיצות בהלכה ומציאות.

- ניתן לקבל 'לוח הנושאים והזמנים' למחזור הבאה - במוקד המכון -

להרשמה במוקד המכון - שלוחה 3

- שיעורי הלכה -

מיוחד למורי הוראה וכן לתלמידי חכמים ואברכי כולל, שסיימו ורוצים להשתלם 'בהלכות טהרה' הנוגעים למעשה, מסקורות השו"ע והפוסקים הלכה למעשה, להכין דרכם בדרכי התורה והוראה.

מחזור זו מתקיים פעמיים בחודש בהמשך שנה אחת

להרשמה במוקד המכון - שלוחה 2

- שימוש דרבנן -

קבוצות שימוש מתקיימים למורי צדק בראשית דרכם, בה נמסרו במתינות ובטוב טעם ע"י מורינו הרב שליט"א דרכי שימוש ואופני בדיקה, ניתן אפשרות לכל מורה להתרגל ולקבל שימוש, להיות מוכן לעמוד לשרת את עם ה'.

להרשמה במוקד המכון - שלוחה 8

- כנסי הלכה -

מתקיימים מפעם לפעם 'כנסי הלכה' בנושאים מיוחדים אקטואליים, בשילוב הרצאות ע"י רופאים או מומחים בנושא, כן מתקיים מידי שנה 'ערב עיון בהלכה' ורפואה לרבנים ומוצי"ם בעיניי הלכה ורפואה בפרוס השנה החדשה.

לקבל מודעה או דוא"ל תמידי מ'כנסי הלכה' ועדכוני המכון

תתקשר במוקד המכון - שלוחה 0

- קו ועלוני 'שמוע בין אחיכם' -

נפתח קו מיוחד במערכת הטלפון המרכזית של המכון, בה ניתן הזדמנות לכל רב ומורה הוראה ברחבי תבל כשמוגיע לשולחנו שאלה באיזה נושא שהוא, להשאיר מודעה קצרה עם השאלה והתשובה ובירור קצר, ומזמן לזמן מופיעים עלוני הלכה עם כל אלו השו"ת לזכות בהן את הרבים ולשמוע חו"ד הרבנים די בכל אתר ואתר, ובסוף השנה מופיעים בקובצי המדרך להוראה.

ניתן לכל רב ומורה הוראה ברחבי תבל להתקשר למוקד המכון - שלוחה 9

תוכן ענינים

קונטרס רפואה בהלכה

שימושא דרבנן - לחולים ביוהכ"פ..... כא

מחלת אנורקסיה - ברפואה ובהלכה..... לד

עלעקטרי"ק לאור ההלכה

פתיחה.....סט

יסודות המלאכות בפעולות חשמליים.....עא

סקירה קצרה בתהליך החשמל.....פב

ההלכה למעשה - במכשירי חשמל בשבת.....פז

משלחן רבותינו

הוראות ופסקי דינים בהלכות טהרה (ג).....קטו
הגה"צ רבי משה ניישלאס זצוק"ל גאב"ד שיכון סקווירא

הוראות ופסקי דינים בהלכות טהרה.....קלד
במשנתו של מורינו הגה"צ המפורסם רבי יחזקאל ראטה
זצוק"ל גאב"ד קארלסבורג - בעל עמק התשובה

פסקי דינים בד' חלקי שולחן ערוך.....קנ
הרה"ג ר' אלעזר באדנער שליט"א
מרבני כולל מאור יצחק מאנסי יצ"ו

רשימות פסקי הלכות מפי השמועה.....קסח
מפי הגה"צ המפורסם בעל עמק התשובה זצ"ל גאב"ד
קארלסבורג

משלחן הרב

פסקים והוראות קצרות - בד' חלקי שולחן ערוך.....קעט
מורינו הגאון הגדול הרב שליט"א

הוראות למעשה ממורינו הרב שליט"א.....ריא

הרה"ג ר' שלמה יונגער שליט"א
דומ"ץ דק"ק טאהש
קרית יואל יצ"ו

מילי דהספידא על הגה"צ גאב"ד קארלסבורג זצוק"ל.....ריד

מורינו הגאון הגדול הרב שליט"א

תשובות בהלכה

אורח חיים

נט"י וברכות השחר כשניעור בלילה.....רכא

הרה"ג ר' שמעון האלבערשטאם שליט"א
דומ"ץ דקהל קיוויאשד
וויליאמסבורג יצ"ו

בענין לקרות קרי"ש קודם הנץ החמה כשלא יתפלל ותיקין.....רכג

הרה"ג ר' יואל פיש שליט"א
דומ"ץ דקהל האדאס
וויליאמסבורג יצ"ו

הגדת שיעור לאנשים ע"י אשה.....רלו

הרה"ג ר' אברהם יהושע דוב רעטעק שליט"א
רב דק"ק שערי חיים סלאטפינא
מאנסי יצ"ו

בענין לשתות מי פירות קודם התפילה.....רמא

הרה"ג ר' משה אסטרייכער שליט"א
דומ"ץ בבארא פארק יצ"ו

אמר בקיץ מוריד הגשם ובתוכ"ד תיקן למוריד הטל.....רמט

הרה"ג ר' שלמה יונגער שליט"א
דומ"ץ דקהל טאהש
קרית יואל יצ"ו

בדין ס"ת שנתחלפו היריעות.....רנג

הרה"ג ר' שלמה יונגער שליט"א
דומ"ץ דקהל טאהש
קרית יואל יצ"ו

הפסיק בין נט"י להמוציא אם יחזור ויברך על הנטילה.....רסו

הרה"ג ר' משה יצחק טעללער שליט"א
מו"ץ בקרית יואל יצ"ו

**בענין ברכה ראשונה ואחרונה על מאכלים ומשקאות אצל שמחת
נישואין לאחר שסילקו כל השלחנות.....רסח**

הרה"ג ר' יהושע כהנא געלב שליט"א
דומ"ץ בקהל יטב לב דסאטמאר
וויליאמסבורג יצ"ו

ברכה הנכונה על "קאר"ן פלעיק"ס" והמסתעף.....רעא

הרה"ג ר' נתן נפתלי הורוויץ שליט"א
רב דביהמ"ד אור יחזקאל
בארא פארק יצ"ו

**בירך על מאכל שאינו חשוב, אם יברך שנית כשאוכל מאכל חשוב
רעז.....**

הרה"ג ר' פינחס שנעבאלג שליט"א
דומ"ץ דקהל אברכים
מאנסי יצ"ו

מלאכות הכרוכים בשילוח איגרות בשבת.....רפה

הרה"ג ר' אברהם יצחק שמילאוויטש שליט"א
דומ"ץ קרעמניץ
שכונת בלומינגראוו יצ"ו

**שהייה בתנור בשבת באופן שנסגר הפעלתו ע"י שעון אוטומטי
רצד.....**

הרה"ג יחיאל יצחק געלב שליט"א
מו"ץ בק"ק פאפא
מאנסי יצ"ו

**בענין אם מותר לאכול קדירה שהוחזרה על האש בשבת בלא גריפה
וקטימה.....רצז**

הרה"ג ר' יצחק אייזיק שפיטצער שליט"א
דומ"ץ חיי אברהם
בארא פארק יצ"ו

**חזרה מבית החולים עם הקא"ר בערב שבת אחר השקיעה, ובמנהגי
הקהילות לפרוש ממלאכה קודם השקיעה.....שא**

הרה"ג ר' שלמה יונגער שליט"א
דומ"ץ דקהל טאהש
קרית יואל יצ"ו

**חובת לחם משנה בשבת, ואם צריך לאכול מהם כדי לצאת ידי חובתו
שט.....**

הרה"ג ר' מרדכי דוד אונגער שליט"א
מרבני כולל משכנות לאביר יעקב - טאהש
מאנסי יצ"ו

אופן העמדת 'חברה הצלה' בשבת ביישוב חרדי.....שכא
הגאון הגדול מורינו הרב שליט"א

כיבוי אור העלעקטרי"ק בשבת לצורך רפואה.....שכו
הרה"ג ר' שלמה יונגער שליט"א
דומ"ץ דקהל טאהש
קרית יואל יצ"ו

מלאכה הנעשה ע"י עכו"ם באופן איסור ושייך לעשותו באופן היתר
שכט.....
הרה"ג ר' שמעון אלעזר טויבער שליט"א
מו"ץ דק"ק תולדות אהרן
מאנסי יצ"ו

בענין ריסוק תפוחי אדמה בשבת ע"י פו"ד פראסעסער"ר לצורך כויה
שמב.....
הרה"ג ר' דוד עקשטיין שליט"א
מרבני מבצר הכוללים ד'סאטמאר
קרית יואל יצ"ו

דיני הוצאה, בורר ומוקצה בשער שנתלש מזקנו בשבת.....שמו
הרה"ג ר' ישכר צבי רינגעל שליט"א
דומ"ץ דק"ק סקאליע
ברוקלין יצ"ו

ריבוי בשיעורים ושבות דשבות באיסור תחומין.....שנב
הרה"ג ר' זאב פרידמאן שליט"א
מח"ס פיה פתחה בחכמה
מאנסי יצ"ו

עשה עירובי חצירות לשבת אחת, אי יכול לסמוך עליו לשבת הבאה
שנה.....
הרה"ג ר' אברהם יצחק פסח רייכמאן שליט"א
מו"ץ בבית הוראה משכנות לאביר יעקב
מאנסי יצ"ו

בענין עשיית עירובי חצירות בעיר 'מאליבו', שכולם אוכלים ביחד
שנט.....
הגאון מורינו הגדול הרב שליט"א

יורה דעה

טיפה של בשר שנפל על תבנית במקום שאינו ידוע.....שעא
הרה"ג יחיאל יצחק געלב שליט"א
מו"ץ בק"ק פאפא
מאנסי יצ"ו

קניית בית שיש בו גם תיפלה של הנוצרים.....שעד

הרה"ג ר' גדלי' אבערלאנדער שליט"א
רב דקהל היכל מנחם
ודומ"ץ מרכז הלכה
מאנסי יצ"ו

קניית בית שיש בו גם מסגד של מוסלמים.....שעט

הרה"ג ר' גדלי' אבערלאנדער שליט"א
רב דקהל היכל מנחם
ודומ"ץ מרכז הלכה
מאנסי יצ"ו

**שכירות בנין שהיה בית-ספר השייך לכנסיה עבור תלמוד תורה
שפב.....**

הרה"ג ר' שלום דוב בער שוחאט שליט"א
דומ"ץ בביד"צ אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה
וראש הכולל להוראה מעשית קראון הייטס יצ"ו

בענין אם מותר לקבל חוב שכבר נתייאש ממנו ומחלו.....שפו

הרה"ג ר' משה אסטרייכער שליט"א
דומ"ץ בבארא פארק
ברוקלין יצ"ו

בירור השיטות בחיוב הבדיקה בהפסק טהרה בחורים וסדקים... שצג

הרה"ג ר' אלעזר באדנער שליט"א
מרבני כולל מאור יצחק
מאנסי יצ"ו

חשש פתיחת המקור בחבלי לידה והמסתעף.....תב

הרה"ג ר' אברהם יצחק גערמאן שליט"א
מו"ץ בבית הוראה בית שמואל
מאנסי יצ"ו

**בענין אשה שבילי יו"ט א"א לה לחתוך ציפורן א', אם יכולה לנקר
הצפורן ולטבול כך.....תח**

הרה"ג ר' צבי גרינפעלד שליט"א
מאנסי יצ"ו

גדר מקפיד ואינו מקפיד לענין חציצה בטבילה.....תיב

הרה"ג ר' מאיר ווייס שליט"א
מאנסי יצ"ו

מסירת מודעה בער"ה אם מועיל לנדר ומנהג טוב שלהבא.....תטז

הרה"ג ר' יהושע העשיל כ"ץ שליט"א
ר"מ ישיבת סטאניסלאוו
מאנסי יצ"ו

**חיוב מזוזה בחדר שמכבסין בו בגדים [Washroom], ובו יבואר כללי
גדר העשוי לדירה והמסתעף.....תכו**

הרה"ג ר' מרדכי בערגער שליט"א
דומ"ץ דקהל צמח צדיק וויזניץ
מאנסי יצ"ו

סדר קביעת המזוזה.....תל

הרה"ג ר' אהרן ווידער שליט"א
מו"ץ בק"ק שיוון סקווירא יצ"ו

שאלות ותשובות בהלכות מזוזה.....תמג

הרה"ג ר' שמואל בער ווייס שליט"א
דומ"ץ דקהל ברכת מנחם
בארא פארק יצ"ו

זמן התחלת אבילות בנפטר שמוליכין לארץ ישראל לקבורה.....תמח

הרה"ג ר' יוסף אבערלאנדער שליט"א
מו"ץ התאחדות הרבנים, וק"ק פאפא
וויליאמסבורג יצ"ו

אבן העזר

בענין סירוס בנשים.....תנה

הרה"ג ר' חיים אהרן אונגאר שליט"א
רב דביהמ"ד דקיט"ל דסאטמאר - (סאט 8)
רב מכון שערי הלכה ורפואה שע"י מוסד 'עי טיים'
וויליאמסבורג יצ"ו

בענין איסור הפלת עוברין.....תפז

הרה"ג ר' אלעזר באדנער שליט"א
הרה"ג ר' אברהם דוד שטראוס שליט"א
מרבני כולל מאור יצחק מאנסי יצ"ו

**תשובת הגה"צ בעל עמק התשובה מקארלסבורג זצ"ל בענין הנ"ל
תצב.....**

**בענין המתנת ימי הבחנה אחר גט שניתן על-פי דברי האשה, ובאמת
אינה צריכה גט.....תצג**

הרה"ג ר' שלום דוב בער שוחאט שליט"א
דומ"צ בבז"צ אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה
וראש הכולל להוראה מעשית קראון הייטס יצ"ו

הצטרפות הגאון רבי אריה רלב"ג שליט"א אב בית דין צדק אגודת
הרבנים דארה"ב וקנדה.....תקג

חושן משפט

בענין דמי שדכנות שנשלח במעטפה עם הזמנת החתונה ונזרק
לאשפה, אם צריך לשלם עוה"פ.....תקז

הרה"ג ר' אברהם ישעי' וואזנער שליט"א
מו"ץ בשיכון סקווירא יצ"ו

בדבר הלוואת הממשלה למשכורות שניתן בעת קורונה ואח"כ
נמחל, אם נחשב כ"רווחים" המתחלקים בין שותפים או לא .... תקיח

הרה"ג ר' שלום דוב בער שוחאט שליט"א
דומ"צ בביד"צ אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה
וראש הכולל להוראה מעשית קראון הייטס יצ"ו

מקח טעות כשמצא חשש בכשרות של אתרוג.....תקכד

הרה"ג ר' גרשון יצחק וועסט שליט"א
ראש כולל חושן משפט דפאסעיק קליפטון
נוא ג'רסי יצ"ו

זכות יורשים בהחזקת בית אפייה כשנפטר אביהם באמצע שכירות
תקכח.....

הרה"ג ר' שלמה האלפרין שליט"א
מאנסי יצ"ו

שונות

אם אסור לבשר בשורות רעות משום מוציא דיבה.....תקמז

הרה"ג ר' חיים לייב דייטש שליט"א
מאנסי יצ"ו

ושבתה הארץ

דינים והוראות בהלכות פירות שביעית ושמיטת כספים הנוגעים גם
לבני חוץ לארץ..... תקנג

הגה"צ המפורסם בעל עמק התשובה מקארלסבורג זצוק"ל

דינים והנהגות בקדושת פירות שביעית הנוגעים לבני חו"ל.....תקע

הרה"ג ר' יעקב אייזענבערגער שליט"א
דומ"ץ דק"ק תולדות יעקב יוסף דחסידי סקווירא
בני ברק תו"ב

לולב והדס אם יש בהם קדושת שביעית ובדין שמור ונעבד....תקעט

הרה"ג ר' אלעזר באדנער שליט"א
מרבני כולל מאור יצחק מאנסי יצ"ו

בירור מנהג עשיית פרוזבול לפני שנת השמיטה.....תקפח

הרה"ג ר' אלכסנדר סג"ל אוסטערליץ שליט"א
מו"ץ בק"ק שיכון סקווירא יצ"ו

ביאור מצות התורה שלא לימנע מלהלוות בשביעית.....תרד

הרה"ג ר' מרדכי דוד אונגאר שליט"א
מרבני כולל משכנות לאביר יעקב - טאהש מאנסי יצ"ו

**תשובת הגאון המפורסם רבי יוחנן סג"ל וואזנער שליט"א ראב"ד
דחסידי סקווירא ודומ"ץ דחסידי סקווירא - מאנטריאל יצ"ו בענין
הנ"ל.....תרו**

כמה בירורים והערות בטושו"ע בעניני שמיטת כספים ופרוזבול

תרי.....

הרה"ג ר' מרדכי דוד אונגער שליט"א
מרבני כולל משכנות לאביר יעקב - טאהש מאנסי יצ"ו

שמוע בין אחיכם

שו"ת ובירורים קצרות משולחן הרבנים.....תריט

מועדים בהלכה

מכירת חמץ בשנה שחל ערב פסח בשבת.....תרלה

הגאון הגדול מורינו הרב שליט"א

בענין טעות בברכת הדלקת נרות ביו"ט שחל בשבת.....תרנה

הרה"ג ר' צבי הירש לויפער שליט"א
ראה"כ בקיט"ל ד'סאטמאר
וויליאמסבורג יצ"ו

תיקון שלחן שנשבר וקבלת שכר בחול המועד.....תרסד

הרה"ג ר' שמעון האלבערשטאם שליט"א
דומ"ץ דקהל קיוויאשד
וויליאמסבורג יצ"ו

בענין הבדלה לחולה שאוכל בתשעה באב.....תרסט

הרה"ג ר' יצחק אייזיק שפיטצער שליט"א
דומ"ץ חיי אברהם
ברוקלין יצ"ו

דין אכילת בשר ויין במוצאי ת"ב שנדחה והמסתעף.....תערב

הרה"ג ר' יואל פיש שליט"א
דומ"ץ דקהל האדאס
ברוקלין יצ"ו

מצות ישיבה בסוכה לכל פרטיה.....תרעו

הרה"ג ר' אברהם יצחק גערמאן שליט"א
מו"ץ בבית הוראה - בית שמואל
מאנסי יצ"ו

פסקי הלכות בענין ברכת לישב בסוכה.....תרפד

הגה"צ ר' משה יהושע מיכלאוויטש שליט"א
אדמו"ר מבראד
מאנסי יצ"ו

שאלות ותשובות בהלכות חנוכה.....תרפט

הרה"ג ר' ישעי' דעווים שליט"א
דומ"ץ דביהמ"ד ווילחאוויץ - מאנסיסעלא
וראש כולל וויזניץ קייאמישע לעיק יצ"ו

תגובות והערות

הוספה על ימים האסורים בהספד: ערב יוהכ"פ, יום ט"ז אדר
בפורים המשולש במוקפים ובפרזים / הוספה בפשר בחלוקת
חוב יוטיליטי"ס / הוספה בענין הוראה כשאנו זוכר טעם ההלכה
/ הערה בענין קידושין בטבעת מרובעת / הוספה ע"ד מו"ר הרב
שליט"א - בשיעור פהב"כ: הרה"ג ר' מרדכי דוד אונגער שליט"א
מרבני כולל משכנות לאביר יעקב - טאהש מאנסי יצ"ו / התרת
קבלה טובה כשהקבלה היה בלב / זמן חפיפה בלילה כשיש לאשה
שערות / קביעת מזוזה במחסן תחת המדריגות / הפקרת כלים
לפטור מטבילה / מי שיש לו הרבה ספיקות, אם נחשב לספק
ספיקא: הרה"ג ר' אברהם ישעי' וואזנער שליט"א מו"ץ בשיכון

סקווירא יצ"ו / יחוד בילד עם טערעפיסט / נשמט הבלעך מתחת
הקדירה: הרה"ג ר' יצחק מרדכי פריעדמאן שליט"א / הרה"ג
ר' שמעון פינק שליט"א מו"צ בביה"ר קארלסבורג ברוקלין /
כשהאשה חוזרת לטבול אחר שלנתה, באיזה אופן יאמר להבעל:
הרה"ג ר' אברהם יהושע העשיל אונגער שליט"א / **הערות**
לקובץ חלק ה' - במדור משולחן רבותינו - הוראות ופסקי דינים
בהל' טהרה / בדיקה אחר כתם בבגד צבוע / בביאור הקושיא
על החו"ד שמחמיר בהטילה מ"ר ביום הוסת / מראה אודם
בספל מ"ר / תלי' דם במי רגליים כשיש לה חולי / גילוי חסרונות
בשידוכים: הרה"ג ר' נתן דוד כ"ץ שליט"א מאנסי יצ"ו / **תשובת**
הכותב: הרה"ג ר' אברהם ישעי' וואזנער שליט"א / **אם מותר**
לשמוע 'ספירה טעיפס' בימי הספירה ובין המצרים: הרה"ג ר'
ירחמיאל פערל שליט"א

בפתח השער

ושש שנים תזרע את ארצך ואספת את תבואתה, ובכן עלינו לשבח לאדון הכל אשר צוה את ברכתו בשנה השישית, כי הגענו לששת הקנים היוצאים מן המנורה, להוציא לאור הקובץ המיוחד במינו, שהוא במה מיוחדת לעזור ולסייע הרבצת התורה והוראתה כדת בקרב ישראל, זה שמו נאה לו **"קובץ המדריך להוראה - חלק ששי"**, בו נקבצו ובאו מאמרים תורניים רב־היתוכן וגדושי העמקות, מלאי חידושים ומפליאים בפסקים בהירים, שש מדות אמרו חכמים, בחדס השי"ת שהגענו עד הלום כי בא ישועה והעמידן על שש, וב"ה כי זכינו לראות ברכה בעמלינו, כאשר הקובצים הקודמים נחטפו מן השוק, וכבר חזרו ונדפסו כמ"פ לצורך רבים הרואים בהם מעיין נובע אוצרות תורה והוראה.

וכמעשהו זה חמש שנים, גם הפעם הזאת הששית יו"ל בס"ד בשעה הגדולה של **"כנס' לשם שמים"**, הערב הגדול שיצא לשם ולתהלה, כאשר לקראת השנה החדשה הבעל"ט נקבצים ובאים מאות מורי הוראה ודיינים מומחים בהרבה קהילות הקודש בכל רחבי ארה"ב, לדון ולהורות גם יחד במקצועות עמוקות ונושאים מסובכים מיוחדים בדבר ה' זו הלכה, לברר לכל ענין חלק ההלכה ולהבהיר באר היטב חלק המציאות, ובשתי אלה להשתדל בס"ד לחתור לעומקה של הלכה לאמיתה של תורה.

במיפק שתא ומעייל חדתא, הזמן גרמא להביע שבח ותהלה לפני ה' אלקינו המלמד תורה לעמו ישראל, על שיצא לתהלה ולתפארת שמו הטוב של **'מכון המדריך להוראה'**, תחת חסותו של מורינו הגאון הגדול **רבי יוסף ישראל אייזנבערגער** שליט"א דיינא רבא דק"ק שיכון סקווירא ובעל שו"ת שבטי ישראל, הזוכה להרבות פעלים במטרותיו הקדושות, הן לערוך **"שיעורי הוראה ברבים"** ארוכים ועיוניים מדי חודש בחדשו - לשם מתכנסים ובאים גדולי הרבנים ומורי צדק דיינים מומחים ובקיאים בהוראה ברחבי המון קהילות הקודש בארה"ב - בהם מתברר ומתלבן בכל חודש **"מקצוע מיוחד"** הנוגע למעשה, ובכל פעם

נמסרים בירור מציאות הדברים מפי רופאים או מומחים בענין, ועל פי זה מתרחב פלפול חברים בחלק ההלכה למעשה, והכל בסדר נכון ובטוב טעם ודעת מפי ממלל רברבן מורינו **בעל שבטי ישראל** שליט"א שזכה לשמש גדולי הדור הקודם במדה מרובה, וגם איתמחי גברא רבא ברבבות השאלות בהלכה העולים על שולחנו בכל עת ושעה זה עשרות בשנים.

והרי זו רשימה חלקית מהנידונים שהתבהרו במשך שנת תש"פ במסגרת זו, הכולל בירור מציאות מפי מומחים כנ"ל: עניני **הטעכנאלאגיע** של המכונים הדיגיטליים (Digital Machinery) שנפוצו למאד בבתי החולים, או לפעמים בתוך הבית לנזקקים, איך להשתמש בהם בשבת ויו"ט. עניני **כשרות** לימי הפסח, ושאר עניני הלכה השכיחים בתקופת החג. עניני **רפואה** ופניות לחברי הצלה שמרובים פרטיהם מאד, עניני **שעטנז**, הלכותיו ופרטותיהן מה שנוגע למעשה בכל סוגי תלבושת המצויים כהיום, ועוד.

וסניף מיוחד, הם השיעורים **בדיני טהרה בהלכה למעשה**, הנאמרים תמידים כסדרים ע"י מורנו הרב שליט"א, וכן קבוצות העושים כבר **"שימוש"** מעשי, כדי להיות יד עזר להועיל לעשרות המתקבצים ובאים מרחוק ומקרוב לשמוע לקחו וכן לקבל 'שימוש-מעשי' והדרכה ע"פ הוראות גדולי הפוסקים, ועל ידי זה יושפע שפע רב בכל קהלות קדושות, כאשר מתחדשים עמלי תורה ויגיעי הלכה הזוכים לעשות חיל בלימודיהם, ולעלות לשרת על כסאות ההוראה, לקבל שבח חז"ל (עי' סוטה כב.) על תלמיד שהגיע להוראה והוא מורה כדת של תורה, וגם יש להם אוזן קשבת אצל מורינו הגאון הרב שליט"א, אשר כל כוונתו לזכות אחב"י די בכל אתר ואתר למען ידעו ולמען ילמדו כדת מה לעשות בדרך הטובה והישרה.

ב"ה שזכינו שהקובצים הקודמים נתקבלו בברכה ובהדרת חן ע"י תלמידי חכמים ולומדים חשובים ברחבי תבל, והן עתה ריעה הששית במחברת במלוא הדרו, במאמרים רבים ונכבדים:

א'. **"משלחן רבותינו"** - בו נערכו הרבה פסקים ותשובות מאת רבותינו הגדולים זצ"ל. והפעם, פסקי הגה"צ המפורסם **רבי יחזקאל ראטה** זצ"ל גאב"ד קארלסבורג ובעל שו"ת עמק התשובה, דברים רבים אשר עדיין לא נדפסו, וכעת שלקינו בפטירתו לה"ה אמרנו לזכות את הרבים ולהיות שפתותיו דובבות בקבר, וגם בתוך שאר מדורי הקובץ באו מהוראותיו הברורות בפרסום ראשון. וגם המשכנו בעריכת פסקי ההלכה שנתקבלו מפי הגה"צ המפורסם **רבי משה ניישלאס** זצ"ל רב אבד"ק שיכון סקווירא, ומלפנים אבד"ק סערדאהעלי.

ב'. כבשנים הקודמים, נערך במיוחד להופעת הקובץ מדור הנכבד **"פסקי הלכה קצרות"** עם נימוקים תמציתיים, מתוך אלפי השאלות שהועלו על שלחנו של **מורינו הרב** שליט"א במשך השנה, ומה שלפנינו בזאת השנה הוא חלק נוסף חשוב מתוך הספר החדש **"שבטי ישראל - פסקים והוראות"** על ארבע חלקי שו"ע, שלעת עתה נגמר עריכתו בס"ד, ועומד להופיע בעזה"י במלוא פאר והדר בשבועות הקרובות, וישמחו וירננו לקראתו אוהבי התורה והלכה ברורה.

ג'. קונטרס מיוחד בראשו **'רפואה בהלכה'**, חלק רביעי והמשך מקובצים הקודמים, כולל הענינים שנתלבנו בעת מעמד 'כנס הלכה רבתי' - ערב עיון בהלכה ורפואה, אשתקד בפרוס שנת תשפ"א, בו נתברר ונתלבן ע"י מורינו הרב שליט"א יסודי עניני ההלכה הנוגעים לחולי **'אנערעקסייע רח"ל'**, הן לענין צום כיפור והן לעניני פסח ושאר אכילות של מצוה, או לגבי מאכלות האסורות המצויים במרכזי רפואה מיוחדים לסובלי החולי רח"ל. והכל ע"פ אוצר ידיעותיו המחכימות של המומחה הגדול בנושא הרה"ח ר' **דוד דואיק** הי"ו נשיא ארגון מגן אברהם לסובלי מחלה זאת, שמסר בהירות הדברים באופן נפלא ומדויק.

גם חזרו ונתבארו הרבה שאלות על חולה ביוהכ"פ שנתבארו יסודם בקובצים הקודמים, אחרי שמסרו הדיינים המומחים שליט"א משתתפי השיעורים, כפי שנשאל פיהם במשך יום הכיפורים העל"ט, כי במעשיות שהיו, יש תועלת רב לשימוש חכמים לברורי מילתא ולאסוקי הלכתא.

ד'. לראשונה נערך כעת בשפה ברורה, **חלק ראשון משיעורי הלכה למעשה** הנזכרים לעיל לרבנים ומורי הוראה, בהם מפורש ומבואר הוראות יסודיות **בעניני עלעקטרי"ק** ומכונים דיגיטליים, בשבת וביו"ט, לענין אמירה לעכו"ם ושינוי, לצורך חולים או שעת הדחק, למען ידעו וישכילו את אשר יעשון. והמשך יבא אי"ה.

ה'. לקראת השנה השביעית, שנת השמיטה, הבאה לקראתנו לשלום. נוסף מדור מיוחד **"ושבתה הארץ"** הכולל עשרות פסקים ובירורים בדיני פירות שביעית ודמי שביעית, אלה הנוגעים גם לבני חו"ל. וכן דיני שמיטת כספים ועריכת שטר פרוזבול, הנוגעים לכל ישראל.

ו'. חשיבות מיוחדת היא **המאמרים היקרים פסקים והוראות** שנכתבו ביגיע עמלם ופרי עטם של מע"כ **הרבנים הגאונים** שי' היושבים על כסאות-הוראה בכל החוגים וקהילות ישראל - תלמידי מורינו הגאון הגדול הרב שליט"א, ומכיל אוצרות יקרות מפז חדשים וגם ישנים להנות בהם המתענגים על מוצא פי ה' הוא דברי התורה הקדושה, ומופיע כמדי שנה מתחת ידי קולמוסם על נושאים רבים בכל ארבע חלקי שלחן ערוך.

ז'. כן נקבץ לפונדק נפלא זה, את המדור **"שמוע בין אחיכם"**, והוא אוסף שאלות ותשובות הלכה למעשה שעלו על שלחן הרבנים שליט"א עם המענה להלכה למעשה, בתוספת בירור תמציתי וקצר. מתוך מה שנדפס בעלוני 'שמוע בין אחיכם' במשך השנה העל"ט, ונכתבו ע"פ מודעות קוליות שהגיעו למוקד המכון מהרבנים המשיבים שליט"א.

ובד בבד, עלינו להודיע בשער בת רבים, כי במוקד המרכזי של **מכון המדריך להוראה**, נפתח **"קו מיוחד"** לרבנים ומורי הוראה די בכל אתר ואתר, להשמיע שאלות ותשובות קצרות, מכל דבר קשה אשר יביאון אליהם לאורך כל השנה, למען יהנו ויתענגו זה מזה, לברורי מילתא על אמיתתה. ומשתדלים בס"ד להעלות הדברים עלי גליון הנ"ל היוצא מזמן לזמן, ובהמשך לשבצם בין דפי הקובץ בס"ד, כדי לזכות את הרבים.

הן עתה, נקדמה בתודה הני יושבי מִדִּין בשערים המצויינים בהלכה, אשר בלב אחד לתורתו של אביהם שבשמים, נקבצו ובאו לכינוס הרבתי לעת כזאת **ערב שנת תשפ"ב**, שהוקדש במיוחד לבירור עניינים רפואיים בהלכה, בהתאם לדעת רופאים ומומחים נפלאים בשדה הרפואה העולמית, כפי שיראו וישמעו בכינוס הגדול בעזהשי"ת.

יעלה ויבוא כוס שפע ברכת התורה על ראש כבוד מורינו ורבינו מורה דרכינו, הגאון הגדול המפורסם עמוד ההוראה **רבי יוסף ישראל אייזנברגער שליט"א** דומ"ץ דק"ק שיכון סקווירא - בעל שבטי ישראל, רבה של 'מכון המדריך להוראה', המוסר נפשו ואונו להורות את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון כדי ללמד דעת בדרכי ההוראה ואורחותיה, ולזכות אחב"י בכל מקום שהם בכח תורתו הגדולה ובשבט הוראתו. ובכן נודה ונברך למאורינו ומדריכנו, כה יתן ה' וכה יוסיף שיוכל להמשיך בעוז ותעצומות בס"ד וברוב הרחבת הדעת ומנוחת הנפש ברוב אונים ואמיץ כח.

מצלאין אנו לחיי מלכא קדישא עטת"ר **כבוד קדושת מרן אדמו"ר שליט"א**, שהדרכתיו התמידיות נר לרגלינו ואור לנתיבותינו, ובכח קדושתו ואהבתו לתורה ולומדיה, מרבה לעודד תמיד דבר השיעורים של מורינו הרב שליט"א - שעומד על תפקידו הרם בשליחות קדשו לשמש **דומ"ץ ראשי דהאי קרתא דשופריא שיכון סקווירא** יע"א - והיא שעמדה לנו עד עתה. ימים על ימי מלך יוסיף לנהלינו על מי מנוחות בהרחבת הדעת ומנוחת הנפש, להוליכנו לקראת משיח צדקינו במהרה.

פינו מלא תהלה ושפתותינו שבח לאדון הכל, על שזכינו בחסדו הגדול ובטיב ישעו, להצלחה מרובה בפעולות המכון, בד' אמות של הלכה שעשה לו הקב"ה בעולמו. ותהא שעה זו שעת רחמים ועת רצון, שתתקבל בקשתנו שנזכה גם הלאה

להרחיב ולהרבות בהרבצת התורה וזיכוי הרבים בכל מקומות
מושבותיהם שיהיו דרכיהם מיוסדים בדעת התורה הקדושה
הצרופה, עד שנזכה להלכה ברורה ומשנה ברורה במקום אחד
(עי' שבת קלט.) בזמן הגאולה השלימה, בב"א.

בברכת כתיבה וחתימה טובה
פרוס שנת "הש"ם גבולך שלום" **(תשפ"ב)** לפ"ק
הנהלת המכון

קונטרס רפואה בהלכה

-ד-

סיכומי שיעורי הלכה והרצאות רפואיים
מכנסי הלכה 'ערב עיון בהלכה ורפואה'
שע"י מכון המדריך להוראה

החולה בצום כיפור (ד)

אנורקסיה ANOREXIA

- סקירה קצרה ברקע המחלה והשלכותיה
- הוראה והדרכה מעשית - בצום כיפור ומעגל השנה והמסתעף

כנס הלכה פרוס תשפ"א

• הבהרה •

החוברת 'רפואה בהלכה' שאנו מגישים לפניכם היום, הם סיכום תמציתי של פסקי הלכות ומידע הרפואי והוראות שימוש למעשה בנושאים רפואיים אקטואליים שנוגע בהלכה, שנמסרים בכנסי הלכה שע"י מכון המדריך להוראה'.

- בין השאר -

אנורקסיה-נרבוזה (ANOREXIA) שהוא הפרעת אכילה מסוכנת, הגורמת לאבדן משקל משמעותי, ובהרבה מקרים מעמידה את המטופל בסכנת חיים, ונוגע להרבה שאלות בהלכה, כמו: צום כיפור; אכילת מצה ומרור וד' כוסות; מאכלות אסורות (למאושפז באושפז פסיכיאטרי), ועוד הרבה כאשר עיניכם תחזינה משרים.

חלק ההלכה נאמרה ע"י הגאון הגדול מורינו הרב שליט"א, וחלק הרפואי נאמרה ע"י איש מומחה מקצועי במחלת אנורקסיה-הרב דוד דואיק שי' - מנהל ארגון 'מגן אברהם' לסובלי מחלה זו, זה עשרות בשנים.

וכשאלת חכם חצי תשובה, הוצע השאלות בטוטו"ד ע"י הגאון ר' חיים אהרן אונגאר שליט"א רב מומחה בעניני רפואה ומרבני המכון.

חלק הזמן הוקדש להדרכה והוראה לסובלי 'קרונה' שהי' נושא משמעות בתקופה ההוא, וכיון שב"ה בדרך כלל עבר המחלה, לא העתקנו בחוברת זו.

כל הדברים הן רק להעיר ולהאיר עיני הרבנים שליט"א, שיהו בקיאים בהנושא, ומובן מאליו שזה לא בא כתחליף ייעוץ עם רופא פרטי המכיר את החולה אישית.

חוברת זו מעודכן לקראת שנת תשפ"א, וחובה לדעת שיתכן שינויים ועדכונים מזמן לזמן, ואין להקיש ממידע שנה אחת לחברתה.

תוכן הקונטרס

שימושא דרבנן - לחולים ביוהכ"פ:

לידה מוקדמת (Premature Birth) / עוד דוגמאות של חששות ללידה מוקדמת / מוחזקת ללידה קדימה שילדה כרגיל / פחות פחות או אינפוזי' בלידה מוקדמת / שיעורים או פחות פחות / מתי נקרא לידה מוקדמת / יסורים גדולים / לקיחת הכדורים / כדורים עם מים / ביש בו סכנה: / באין בו סכנה: / האם יש חשש סכנה ביסורים / תענית בקשישים / דברי חינוך התמוהים / התעלפות / מי שעומד להתעלף / מי שהתעלף כבר / אם הוא סכנה להמשיך להתענות / מי שהתעלף כמ"פ בעבר מחמת צום

מחלת אנורקסיה - ברפואה ובהלכה:

סקירה כללית על המחלה / מחלות דומות וההבדל שביניהם לבין אנורקסיה / א - בעלי אנורקסיה עלולים לבוא למצב של פיקוח נפש / ב - אופן הטיפול בחולה אנורקסיה / ג - חלק ההלכה לענין צום יום כיפור / ד - להורות שלא להתענות גם כשזה רק 'מסייע' לרפואתו / ה - לפעמים יועיל התענית לרפואתו / ו - אם יש להורות לאכול שיעורים / ז - אכילה בשיעורים במצב סכנה / ח - כשאחר שואל עבור החולה / ט - כשיש תסמינים הנראים כאנורקסיה / י - צום יוהכ"פ כשיש תסמיני אנורקסיה / יא - ההולכים ומתרפאים מחולי זה אם יכולים להתענות / יב - צום יוהכ"פ להולך ומתרפא / יג - בתי חולים לאנורקסיה / יד - בעיות הלכתיות המצויות בבתי חולים אלו / טו - אם ילך החולה לבית חולים שיש בה בעיות אלו / טז - לרפאות המחלה ע"י ההתעסקות באינטערננט / יז - הוראה למעשה / יח - שידוכים לחולי אנורקסיה / יט - הלכה למעשה בשידוכים / כ - שידוכים לחולי אנורקסיה שנתרפאו / כא - חולי אנורקסיה שנתרפאו לגמרי אם יש צורך לאומרו בשידוכים / כב - מבט הרפואי במצוות חיובית של אכילה ושתיה לחולי אנורקסיה / כג - הלכה למעשה במצוות חיובית של אכילה ושתיה / סיום הענין

עלעקטרי"ק לאור ההלכה

מכשירי חשמליים ומכונים דיגיטליים

בשבת ויו"ט

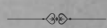
- א -

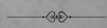
בתוכן:

**יסודות המלאכות
בפעולות חשמליים**

ע"י הגאון הגדול
מורינו הרב שליט"א

**סקירה קצרה
בתהליך החשמל**
ע"י הרה"ג ר' אברהם יוסף
גארדאן שליט"א

**ההלכה למעשה
במכשירי חשמל
לענין שבת**
ע"י הגאון הגדול
מורינו הרב שליט"א